

Fakulta právnická
Západočeské univerzity v Plzni
Oddělení pro vědu a výzkum
Sady Pětatřicátníků 14
306 14 Plzeň

Oponentský posudek na disertační práci
Téma práce: Principy veřejného zadávání zakázek
Autorka: JUDr. Kateřina Burešová

Dopisem děkana Fakulty právnické ZČU doc. JUDr. Jana Paulyho, CSc. ze dne 24. června 2019 č.j. DFPR – OVV- 17181/2019 jsem byl jmenován oponentem shora uvedené disertační práce v doktorském studijním programu Teoretické právní vědy, v oboru Občanské právo. Současně jsem byl požádán o vypracování oponentského posudku v souladu s čl. 107 odst. 2 Studijního a zkušebního řádu ZČU. Na základě této žádosti podávám po prostudování disertační práce následující posudek.

Zhodnocení významu disertační práce pro obor

Oblast zadávání veřejných zakázek je dynamicky se rozvíjející obor. V tomto oboru dochází k prolínání řady zájmů, které nejsou vždy ve vzájemném souladu. Na straně jedné jde o zájmy zadavatele na včasném a úspěšném zadání veřejné zakázky za ekonomicky efektivních podmínek, na straně druhé jde dodavateli o získání veřejné zakázky, která může zvýšit jeho renomé za podmínek, které jsou pro zadavatele přijatelné. Obecný společenský zájem bývá spojován s transparentním zadáváním veřejných zakázek takovým způsobem, aby byly dodrženy platné právní předpisy a zachovány principy a zásady, na kterých je regulace vystavěna.

Zadávání veřejných zakázek je regulováno v rámci práva Evropské unie a tuzemskými právními předpisy. Relativně široká diskuse vedená mezi právními experty o příslušnosti tohoto oboru do systematiky práva, na kterou poukazuje i autorka v práci, je důsledkem překotného zavedení právní regulace bez jasnějšího doktrinního ukotvení oboru v rámci systému právní úpravy. Odborná právní literatura je především pragmaticky soustředěna na výklad platné právní úpravy; je tedy spíše komentářová či zabývající se parciálními problémy. Obecné otázky zadávání veřejných zakázek jsou převážně předmětem zkoumání ekonomických, sociálních či sociologických věd; v právních vědách se soustavným úsilím o zkoumání oboru v podstatě setkat nelze.

Disertační práce na téma principy veřejného zadávání zakázek je v tomto světle určitě přínosným pokusem o systematické zpracování některých základních otázek oboru.

Autorka se v práci neomezila pouze na analýzu a komentování právní úpravy, ale na zkoumání základních kořenů regulace zadávání veřejných zakázek – principů jejich zadávání. V této souvislosti je třeba ocenit, že v zájmu širšího uchopení celého tématu její práce překročila pouze rovinu právní regulace a na řadě míst sleduje i aspekty ekonomické, sociologické či statistické. V tomto ohledu práce představuje zajímavý příspěvek k poznání účelů právní regulace zadávání veřejných zakázek.

Vyjádření k postupu řešení problému, použitým metodám a splnění určeného cíle

Disertační práce je rozčleněna do 15 kapitol a některé kapitoly jsou ještě dále členěny. Práce obsahuje cca 195 stran psaného textu. Autorka při zpracování práce pečlivě prostudovala právní úpravu současnou i v historickém vývoji, odbornou literaturu právní tuzemskou i řadu zahraničních právních publikací a rovněž i odbornou literaturu ze souvisejících oborů. Pro práci byla vytěžena i judikatura tuzemská a zahraniční. Metody výzkumu doktorandka popsala v podkapitole 2.3. Metody výzkumu a obsah práce. V první řadě se soustředila na vymezení základních pojmů a cílů regulace veřejného zadávání. Doktorandka dále sledovala zejména otázku, zda principy veřejného zadávání vedou k naplnění účelu zadávání veřejných zakázek. V kontextu relativně krátkodobé historie zadávání veřejných zakázek na území České republiky byla podrobena zkoumání i otázka ovlivnění koncepce veřejného zadávání v České republice v důsledku vstupu do Evropské unie. V této souvislosti bylo zkoumání rozšířeno i na oblast globalizace veřejných zakázek a principy ovlivnění veřejného zadávání. Doktorandka vymezila hypotézy na str. 19 disertační práce.

V disertaci stanovené cíle doktorandka za pomoci shora uvedených metod v zásadě splnila. Disertační práce vymezuje základní principy a zásady veřejného zadávání a provádí jejich zkoumání ve vzájemném kontextu.

Stanovisko k výsledkům disertační práce a k původnímu konkrétnímu přínosu předkladatelky disertační práce

Výsledky zkoumání doktorandka shrnula především v kapitolách 12 a 13. V těchto kapitolách je pojednáno Zásadách veřejného zadávání a Principech veřejného zadávání. Autorka rozlišuje mezi principy a zásadami na straně 31 práce. Právní zásady považuje za podmnožinu pojmu právní princip, které jsou v právním předpisu výslovně definovány. Připouští však, že nejde o právní názor všeobecně přijímaný a že v odborné právní literatuře se vyskytují i jiná pojetí, včetně těch, které používají oba pojmy promiscue.

Vymezení pojmu „princip“ pak předurčuje charakter některých závěrů práce. Autorka v kapitolách 12. a 13. disertace vyjmenovává principy veřejného zadávání, aniž by odkazovala na konkrétní ustanovení právních předpisů. Podle mého názoru je to dáno tím, že principy chápe jako určitou klenbu, která se klene nad právní úpravou, resp. je

zdrojem pro její tvorbu. Pouze v některých případech pak nalézá odraz principu v určitých ustanoveních právní regulace (např. s. 155 nebo 173). V tomto může být případně i shledávána určitá slabina práce, protože vysledovat linku zkoumání analytických zdrojů pro formulaci konkrétního závěru ve struktuře práce není prosto problémů.

Závěry práce je třeba považovat za slibné východisko k další diskusi nad tímto fundamentálním tématem a bylo by jistě prospěšné, pokud by podpořily širší výzkum problematiky.

Vyjádření k systematice, přehlednosti, formální úpravě a jazykové úrovni disertační práce

Předložená disertační práce má strukturu, o které bylo pojednáno shora. Poměrně větší počet stran práce je věnován otázkám, které nemají zcela nebo vůbec právní charakter, nicméně se zvoleným tématem souvisejí (např. celá kapitola 4). Pokud totiž principy veřejného zadávání jsou určitým kritériem pro formulování právní úpravy, pak struktura práce mohla být samozřejmě zvolena i jiným způsobem, nicméně ji lze považovat za vyhovující.

Určitým problémem je dle mého názoru právě používání pojmů princip a zásada, přičemž autorka provádí formální rozlišení v úvodu práce, nicméně při vymezení konkrétním se jeví, jako by se hranice pojmů rozostřovaly a docházelo k jejich prolínání (např. v podkapitole 13.8 jde podle názvu o principy soukromoprávní, ale v dalších částech se pojednává především o zásadách).

Rovněž používání pojmů veřejné zadávání a zadávání veřejných zakázek je v práci používáno na různých místech a není jisto, zda ve zcela totožném významu.

Práci má solidní formální úpravu a je stylisticky vyrovnaná. Občasné překlepy či gramatické chyby anebo jazykové neobratnosti jsou zastoupeny spíše výjimečně, v rozsahu přiměřeném počtu stran práce (např. s. 137 věta dole „Takový požadavek není opět absolutně platný.“ nemá logického významu, str. 185 – „organizace nakupovali“ atp.).

Vyjádření k publikacím studentky

Oponentovi jsou známé publikace autorky uvedené v seznamu literatury disertační práce. Jde o kapitolu v knize a 4 články v odborných časopisech. Všechna díla tematicky souvisejí se zpracovanou problematikou disertační práce. Převážná část publikací byla podrobena recenzními řízení, a proto snesou nejpřísnější měřítko.

Vyádření oponenta k obhajobě

Jako oponent disertační práce doporučuji práci k obhajobě.

V Praze dne 23.7.2019

doc. JUDr. Petr Liška, Ph.D., LL.M.